

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра суспільних наук, інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Для освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «5» вересня 2019 р.

м. Кропивницький – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни (формування загальних фахових компетенцій).
4. Формат дисципліни.
5. Програмні результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендована література.

1 Загальна інформація

Назва дисципліни	ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
Викладач	Барабаш Вікторія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон	066-649-24-24
E-mail:	Viktoria-k67@ukr.net
Консультації	<i>Очні консультації</i> за попередньою домовленістю Вівторок та Четвер з 14.00 до 15.00 <i>Онлайн консультації</i> за попередньою домовленістю Viber (+380666492424) в робочі дні з 9.00 до 15.30

2 Анотація до дисципліни

Основним критерієм роботи навчального закладу є рівень підготовленості випускників, раціональне поєднання теоретичних знань з умінням застосовувати їх на практиці, що означає потребу вести пошук ефективних форм і методів навчання, удосконалення навчальних планів, програм, розробку навчально-методичних посібників. Процес підготовки нової генерації науковців, здатних позитивно впливати на суспільний розвиток, потребує зростання якості знань, збереження національної культури, докорінного оновлення професійно-педагогічної підготовки викладачів вищих навчальних закладів.

Розвиток сучасної педагогічної школи в Україні багатогранний процес, котрий змінює її обличчя наближаючись до рівня соціальних, політичних, педагогічних вимог епохи технічної та технологічної революцій.

Серед важливих позитивних тенденцій розвитку педагогічної школи – курс на демократизацію, диверсифікацію та диференціацію освіти, гуманістичну спрямованість виховання, використання форм і методів навчання, що підвищують активність, самостійність студентів, включення їх у дослідно-експериментальну діяльність.

Вивчення педагогіки вищої школи – важлива умова формування загальної та педагогічної культури викладача вищого навчального закладу будь-якого профілю, оскільки вона озброює знаннями про процеси розвитку теорії та практики виховання і навчання студентів, сприяє становленню світогляду, педагогічного професіоналізму.

від другорядних.

3 Мета і завдання дисципліни

Метою підготовка здобувачів вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» до виконання обов'язків викладача вищого навчального закладу; проведення науково-пошукової роботи та до керівництва

дослідницькою роботою студентів; організації навчально-виховного процесу в освітніх закладах.

Завдання вивчення дисципліни є формування компетентностей (ЗК– загальних, ФК – фахових):

Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел.

Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не розв'язані раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези.

Здатність бути критичним та самокритичним. Здатність критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи розв'язання проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.

Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК:

Здатність використовувати у практичній діяльності знання з педагогіки, педагогічної майстерності, навчально-виховних технологій.

Здатність аналізувати педагогічні ситуації.

Здатність застосовувати педагогічну теорію в практиці навчального процесу; здійснювати процес удосконалення навичок самостійної навчальної роботи.

Здатність формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування.

Здатність здійснювати професійну комунікацію, ефективно презентувати матеріал та взаємодіяти в проектній діяльності.

Здатність здійснювати практичне панування різних форм організації навчального і виховного процесів у вищих закладах освіти I-IV рівня акредитації.

4 Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із практичними роботами. Формат очний (offline / Face to face)

5 Результати навчання

Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні.

Знання та вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти.

Знання специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Знання та вміння використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу.

Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання.

6 Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	13
практичні	13
самостійна робота	64
Всього	90

7 Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2019	1	1		3/90	2	залік	Нормативна

8 Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Педагогіка вищої школи» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» попередньо опанував матеріал таких дисциплін, як: «Філософія», «Методологія та організація наукових досліджень», «Методика викладання у вищій школі». Важлива також здатність вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

9 Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10 Політика дисципліни

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Неприпустимо запізнення на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії», викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

11 Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовний модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи							
Тиж. 1 8.30-9.50	Тема 1. Місце і роль педагогічної науки в	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій /	[Н-п.д. 1;4;5;6. Осн.1;7; 8;11.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	3 бали	Самостійна робота до 2

<p>за розклад. 2 академічних років</p>	<p>системі соціально-економічного розвитку України. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи Вища школа як педагогічна система.</p>		<p>презентація</p>	<p>Дод. 6; 7. IP 5;9, 12; 13].</p>	<p>1. Підготувати тести до теми. 2. Укласти схему-опору до теми. 3. Написати есе на тему «Шляхи підвищення якості освіти в Україні». 5 год.</p>		<p>тижня</p>
<p>Тиж. 2 8.30-9.50 за розклад. 2 академічних років</p>	<p>Тема 2. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи . Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи . Вища школи як педагогічна система</p>	<p>Практичне заняття / <i>Face to face</i></p>	<p>Методичні рекомендації</p>	<p>[Н-п.д. 1;4;5;6. Осн.1;7; 8;11. Дод. 6; 7. IP 5;9; 12;13].</p>	<p>1. Підготувати доповіді на тему: - Інтеграція вищої школи України в європейську систему освіти. - Актуальні проблеми вітчизняної вищої освіти. -. Шляхи забезпечення якості вищої освіти. 2. Дати письмові відповіді : - Які ступені включає система вищої освіти? - Які центральні органи виконавчої влади здійснюють керівництво у сфері вищої освіти України? 3. Укласти таблицю «Нормативно –правова база вищої освіти».</p>	<p>3 бали</p>	<p>Самостійна робота до 3 тижня</p>

<p>Тиж. 3 8.30-9.50 за розклад. 2акад. год.</p>	<p>Тема 3. Психологічні особливості, типологія студентів і формування студентського колективу. Психологічні особливості студентського віку. Суперечливості та кризи студентського віку. Вищий навчальний заклад – один із провідних факторів соціалізації особистості студента як фахівця. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів. Психологія студентської групи. Роль куратора. Студентське самоврядування.</p>	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Конспект лекцій / презентація</p>	<p>[Н-п.д. 1;4. Осн.7; 9;15. Дод. 2; 5; 28. IP 2; 5].</p>	<p>5 год. 1. Самост.опрацюв.теоретич. матеріал 2. Укласти таблицю ключових понять теми. 3. Укласти тести до теми. 5 год.</p>	<p>3 бали</p>	<p>Самостійна робота до 3 тижня</p>
<p>Тиж. 4 8.30-9.50 за розклад. 2акад. год.</p>	<p>Тема 4. Формування та розвиток особистості студента. Загальна характеристика і класифікація студентів ЗВО. Розвиток та саморозвиток студента протягом навчання. Суперечності та кризи студентського віку.</p>	<p>Практичне заняття / <i>Face to face</i></p>	<p>Методичні рекомендації</p>	<p>[Н-п.д. 1;4. Осн.7; 9;15. Дод. 2; 5; 28. IP 2; 5].</p>	<p>Укласти схему-опору до теми. Проаналіз. різні підходи щодо типологізації студентів. Написати есе на тему: «Права та обов'язки студента, їх актуальність та реалізація». 5 год.</p>	<p>4 бали</p>	<p>Самостійна робота до 4 тижня</p>

Тиж. 5 8.30-9.50 за розклад. 2акад. год.	Тема 5. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура вихователя вищої школи. Особливості діяльності вихователя ВНЗ. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості вихователя вищої школи. Сутність, складові та зміст педагогічної культури вихователя ЗВО. Педагогічна техніка, особливості її прояву в діяльності вихователя вищої школи.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;2; 3; 4;7;8;11; 15; 20; 22; 30. Дод. 1; 25; 27; 29; 30;37 IP 2; 5].	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати реферати: - Шляхи формування загальної і педагогічної культури вихователя вищого навчального закладу. - В.О. Сухомлинський про мистецтво слова педагога. - Мовленнєва культура вихователя ЗВО». 5 год.	4 бали	Самостійна робота до 5 тижня
Тиж. 6 8.30-9.50 за розклад. 2акад. год.	Тема 6. Науково-педагогічна діяльність вихователя вищої школи. Педагогічний професіоналізм. Педагогічна майстерність та її особливості. Авторитет вихователя. Типологія виховачів	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;2; 3; 4;7;8;11; 15; 20; 22; 30. Дод. 1; 25; 27; 29; 30;37IP 2; 5].	1. Написати есе на тему: «Роль вчителя в житті людини». 2. Укласти Професіограму вихователя ЗВО. 3. Проаналізувати статтю В. О.Сухомлинського«Лист про педагогічну етику». 4. Підготувати доповідь на тему: «Історія вітчизняної педагогіки в особистостях». 5 год.	3 бали	Самостійна робота до 5 тижня
Тиж. 7	Змістовний контроль №1	Контрольна робота	Контроль на робота	moodle.kntu.kr.ua	Виконати завдання	10	
Змістовий модуль 2. Основи дидактики вищої школи							
Тиж. 7	Тема 7. Теорія навчання у	Лекція /	Конспект	[Н-п.д. 1;4.	1. Самостійно опрацювати	2 бали	Самостійна

<p>8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год.</p>	<p>закладах вищої освіти. Сутність процесу навчання у ЗВО. Структура процесу навчання. Діяльність суб'єктів Навчального процесу. Форми, види, методи і засоби навчання у вищій школі. (Сутність поняття «форми організації навчання». Розвиток і становлення організаційних форм навчання. Типологія і характеристика методів навчання. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання). Інтерактивні методи навчання.</p>	<p><i>Face to face</i></p>	<p>лекцій / презентація</p>	<p>Осн.1;6;7; 8;11;12; 20;21;25;28. Дод. 1;5 ; 9;32. ІР 1; 4; 6;9].</p>	<p>теоретичний матеріал. 2. Укласти словник до теми «Основні категорії дидактики вищої школи». 3. Укласти таблицю Інтерактивні методи навчання. 5 год.</p>		<p>робота до 6 тижня</p>
<p>Тиж. 8 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год</p>	<p>Тема 8. Методи навчання У ЗВО. Історичні традиції та сучасна характеристика методів навчання. Класифікація методів навчання. Методи навчання; організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; контролю та</p>	<p>Практичне заняття / <i>Face to face</i></p>	<p>Методичні рекомендації</p>	<p>[Н-п.д. 1;4. Осн.1;6;7; 8;11;12; 20;21;25;28. Дод. 1;5 ; 9;32. ІР 1; 4; 6;9].</p>	<p>1. Укласти схему-опору до теми «Методи навчання у вищій школі». 2. Проаналіз. різні підходи щодо класифікації сучасних методів навчання. 3. Довести, чому жоден метод навчання не може використовуватися як універсальний. 4. Підготувати реферат (на вибір): - Світові моделі освіти. - Відмін.нац. с-ми освіти від</p>	<p>3 бали</p>	<p>Самостійна робота до 7 тижня</p>

	самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; бінарні методи. Інтерактивні методи навчання. Дидактичні вимоги до вибору методів.				Європейської. - Інноваційні технології навчання. 5 год.		
Тиж. 9 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 9. Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти. Диференційоване навчання. Проблемне навчання. Ігрові технології навчання. Кредитно-модульне навчання. Модульно-розвивальне навчання. Інтерактивні технології навчання (знаково-контекстні; лабораторно-клінічні)..	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	Н-п.д. 1;4. Осн.7; 12; 13;25. Дод. 10; 14; 16; 23;24;36. IP 4; 6;9].	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Укласти словник до теми «Технології навчання у ЗВО». 3. Написати есе «Переваги ігрових технологій навчання». 5 год.	2 бали	Самостійна робота до 8 тижня
Тиж. 10 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 10. Інноваційні технології активізації навчання у ЗВО Технологія дистанційного навчання . Технологія модульного навчання. Проблемне навчання у вищій школі Проектна та ігрові технології навчання Інтерактивні технології навчання.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	Н-п.д. 1;4. Осн.7; 12; 13;25. Дод. 10; 14; 16; 23;24;36. IP 4; 6;9].	1. Розкрийте сутність педагогічної інновації. 2. Охарактеризуйте критерії технологій навчання. 3. Назвіть види педагогічних технологій. 4. Які сучасні технології навчання використовуються у вищій школі? 5. Розробіть сценарій дидактичної гри або	2 бали	Самостійна робота до 8 тижня

					навчального проекту за змістом профільної дисципліни. 5 год.		
Тиж. 11 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 11. Психолого-педагогічні аспекти мотивації студентів до навчання. Проблеми мотивації навчання у вищій школі. Оптимальні методики і технології проведення лекційних, семінарських та практичних занять. Види лекцій та їх особливості. Підготовка та організація лекційних занять. Технологія і техніка організації та проведення семінарів, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій і колоквиумів.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;6;7; 8; 11;12; 20;21;25;28. Дод. 1; 32; 36. IP 1; 4; 6;9].	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Укласти тести до теми. 3. Написати есе «Проблеми мотивації навчання у вищій школі». 4. Теми доповідей та рефератів: - Історія виникнення лекції. - Місце і роль лекцій у Києво-Могилянській академії - Зарубіжний досвід читання лекцій. - Сучасні проблеми лекційного викладання. - Тьюторські заняття як альтернат. лекційним. - Лекції в режимі он-лайн: особливості проведення. 4 год.	3 бали	Самостійна робота до 9 тижня
Тиж. 12 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 12. Оптимальні методики і технології проведення лекційних, семінарських та практичних занять. Підготовка та організація лекційних занять. Технологія і техніка організації та проведення	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;6;7; 8; 11;12; 20;21;25;28. Дод. 1; 32; 36. IP 1; 4; 6;9].	1. Укладіть таблицю традиц. і нетрадиц видів лекцій. 2. За схемою проаналізуйте лекцію вашої спеціальності. 3. Представте власну модель лекції та практичного заняття	3 бали	Самостійна робота до 9 тижня

	семінарів, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій і колоквиумів. Науково-дослідна діяльність студентів.				відповідно до вашого фаху. 4. Написати есе на тему: «Науково-дослідна діяльність як важливий фактор формування професійної компетентності». 5. Підготувати доповідь: - Форми презентації наукових результатів студентських досліджень: тези, стаття, доповідь; конференції, майстер-клас, збірник робіт. - Організація навчальної і науково-дослідницької роботи аспірантів. - Вимоги до виконання кандидатських дисертацій. - Докторантура як вища форма підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. 4 год.		
Тиж. 13 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 13. Виховна робота у закладах вищої освіти Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Завдання національного виховання студентської молоді. Зміст, напрями, форми і методи виховної роботи зі студентами.	Лекція / <i>Face to face</i>	Конспект лекцій / презентація	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;2;3; 9;19;26; 30; 31;32. Дод. 5; 11; 16; 20;25; 31;38. IP 4; 6; 9].	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 1. Підготувати презентацію теми. 2. Проаналізуйте проблему – соціум і особа. 3. Підготуйте доповіді на тему: - Співвідношення понять «виховання» і «розвиток».	2 бали	Самостійна робота до 10 тижня

					- Сутність виховного впливу у вищій школі. 3 год.		
Тиж. 14 8.30-9.50 за розклад. 2 акад. год	Тема 14. Організація виховної роботи зі студентами у вищій школі. Структура виховного процесу. Мотиви і принципи виховання. Форми і методи виховної роботи зі студентами. Критерії вихованості особистості. Громадянське суспільство і держава. Громадянські цінності в українській традиції	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Методичні рекомендації	[Н-п.д. 1;4. Осн.1;2;3; 9;19;26; 30; 31;32. Дод. 5; 11; 16; 20;25; 31;38. IP 4; 6; 9].	1. Аргументуйте тезу Гельвеція «Виховання може все!» 2. Підготуйте доповіді - Громадянське виховання: тяглість традицій. - Громадянські цінності в сучасному суспільстві. - Громадянська позиція викладача ЗВО. 3. Представте план-проспект виховного заходу. 3 год.	3 бали	Самостійна робота до 11 тижня
Тиж. 14	Змістовний контроль №2	Контрольна робота	Контроль на робота	moodle.kntu.kr.ua	Виконати завдання	10	До 15 тижня

12 Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань і умінь (поточний і підсумковий) з дисципліни «Педагогіка вищої школи» здійснюється згідно з кредитною трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг здобувача вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті: оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку "добре" (82-89 балів, B) - заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:
 - в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
 - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
 - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- Оцінку "задовільно" (64-73 бали, D) - заслуговує студент, який:
 - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
 - виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
 - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
 - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.
- Оцінку "задовільно" (60-63 бали, E) - заслуговує студент, який:
 - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.
- Оцінка "незадовільно" (35-59 балів, FX) - виставляється студенту, який:
 - виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- Оцінку "незадовільно" (35 балів, F) - виставляється студенту, який:
 - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
 - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
 - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (іспит) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за III науково-освітнім рівнем «доктор філософії» при вивченні дисципліни «Педагогіка вищої школи»

Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ЗК1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК2		
3	3	3	4	4	3	10	2	3	2	2	3	3	2	3	10	40	100

Примітка: T1, T2,...,T14 – тема програми, ЗК1, ЗК2 – підсумковий змістовий контроль

**12 Рекомендована література
Нормативно-правові документи:**

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 63.
2. Закон України «Про Освіту» від 23.03.96 № 100/96 ВР. *Законодавство України про освіту: Зб. законів*. К.: Парламентське вид-во, 2002. С. 3–28.
3. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні» від 3 грудня 1999 р. № 1273-XIV // Організація роботи з іноземними студентами і розвиток міжнародного співробітництва в освіті України: *Зб. інформ.-довід. матеріалів*. К.: Вид-во Європ. у-ту, 2003. С. 438.
4. Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1074. *Освіта України: Нормативно-правові документи*. К.: Міленіум, 2001. С.429–446.
5. Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 // *Освіта України: Нормативно-правові документи*. К.: Міленіум, 2001. С. 375 – 381.
6. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. *Офіційний вісник України*. К., 2016. № 2. С. 19–86. Укази та розпорядження Президента України.

Основна література:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. К., 1998. 560 с.

2. Бех І. Д. Виховання особистості: [підручник] К. : Либідь, 2008. 848 с.
3. Бодалев А. А. Психология личности. М.: Изд-во МГУ, 1988. 188 с.
4. Бойко В. В., Коваль А. Г., Панферов В. Н. Социально-психологический климат в коллективе и личность. М.: Мысль, 1985. 208 с.
5. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (дидактичний аспект). Х.: Скорпіон., 2000. 120 с.
6. Ващенко Григорій, Загальні методи навчання: *Підручник для педагогів*. 1-е вид. К.: Українська Видавнича спілка, 1997. 441 с.
7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : *навч. посіб.* / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної л-ри, 2003. – 320 с
8. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: *Навч. посіб.* 3-тє вид., доопрац. І доп. К.: Знання, 2008. 566с.
9. Галузінський В. М., Євтух М. Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні: *Навч. посіб.* К., 1995. 168 с.
10. Гірник А. М. Основи психопедагогіки. К.: Вид-во КВГУ, 1996. 134 с.
11. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.
12. Дидактичні аспекти альтернативної освіти // Заред. В. Ф. Паламарчук. К., 1993.
13. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: *Навч. посіб.* К.: Академвидав, 2004. 32 с.
14. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України / гол. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
15. Зязюн І. А., Сагач Г. М. Краса педагогічної дії: *Навч. посіб. для вчителів, студ. серед. та вищих навч. закл., аспірантів*. К.: Вид-во УФІМБ, 1997. 302 с.
16. Концепція забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus "TRUST" "Національна система забезпечення якості і взаємної довіри в системі вищої освіти України") // "Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб.", вид. "Компанія "Манускрипт"", Львів 2014, С. 540–570.
17. Князян М. О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: теорія і практика: [Монографія]. Ізмаїл: См.л, 2006. 242с.
18. Кремень В. Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції : підручн. / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. К. : Книга, 2005. 528 с.
18. Кон И. Психология ранней юности. М., 1989. 254 с.
19. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. К., 1989. 608 с.
20. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: *Навч. посіб.* К.: Знання, 2005. 486 с. (Вища освіта ХХІ століття).
21. Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения. – Л., 1981. — 186 с.
22. Маркова А. К. Психология профессионализма. М., 1996.
23. Мей Р. Искусство психологического консультирования: Пер. сангл. М., 1994.
24. Нагаєв В. М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних закладів: *монографія*. Харків : Колегіум, 2012. 217 с.
25. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. *Навчальний посібник*. К.: ЧП, 2007. 211 с.
26. Основы педагогики и психологии высшей школы / Под ред. А. В. Петровского. М.: Изд-во МГУ, 1986. 304 с.
27. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : Вища шк., 2005. 240 с.
28. Педагогіка вищої школи: *Навч. посіб.* / За ред. З. Н. Курлянд. К.: Знання, 2005. 400 с.
29. Пілюшенко В. Л, Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: *Навчальний посібник*. К.: Лібра, 2004. 344 с.
30. Радул В. В. Соціально-педагогічна зрілість. Спеціальний курс : навч. посібн. для студ. вищих навч. Зкладів. Кіровоград :

«Імекс ЛТД», 2002. 242 с.

31. Сухомлинський В.О. Народження громадянина // *Вибрані тв: у 5 т.* К.: Рад. шк., 1977. Т. 3. С. 283 – 582.
32. Сухомлинська О. Виховання як соціальний процес: особливості сучасних трансформаційних змін. *Шлях освіти*. 2004. № 2. С. 2–6.
33. Токарева В.І. Європейський вектор реформи вищої освіти у контексті міжнародної інтеграції України / В.І. Токарева, І.М. Сікорська/ URL: <http://jmce.dsum.edu.ua/files/Tokarl.pdf>.
34. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник. К. : Либідь, 2002. 560 с.
35. Hofstede G. Lokales Denken, globales Handeln. Kulturen, Zusammenarbeit und Management. – München: C. H. Beck, 1997. – 420 S.
36. Kostiuk, S., Bakum, Z.. Psychological factors of intercultural competencies development of foreign students in the process of training the Ukrainian language. Association agreement : from partnership to cooperation (collective monograph), ed. M. Dey, O. Rudenko, Hamilton, Ontario, 2018, p. 232–236.
37. Girvan C., Conneely C., Tangney B. Extending experiential learning in teacher professional development // *Teaching and Teacher Education*. – 2016. – Vol. 58. – Pp. 129–139.

Додаткова:

1. Амеліна С.М. Теоретико-методичні основи формування культури професійного спілкування студентів вищих аграрних навчальних закладів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Харків : Б.в., 2008. 40 с.
2. Амеліна С. М. Тренінги з розвитку умінь та навичок діалогічного спілкування. Дніпропетровськ : *Пороги*, 2005 73 с.
3. Амонашвили Ш. А. Школа Жизни. М. : Изд. Дом Шалвы Амонашвили, 2000. 144 с.
4. Атанов Г. О. Теорія діяльнісного навчання: *навч. посіб.* К. : Кондор, 2007. – 186 с.
5. Бойко А. М. Суб'єкт-суб'єктні відносини вчителів і учнів: від співпорядкування до співробітництва і співтворчості / А. Бойко, Н. Шиян // *Зб. наук. пр. Полтавськ. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка*. Полтава, 2004. Випуск 5(38). С. 5–22.
6. Дмитренко Т. О. Дослідження основ сучасної педагогіки: парадигмальний аспект/ Т. О. Дмитренко, К. В. Ярьсько. *Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця: зб. наук. ст., матеріали міжнар. наук.-практ. конф.*, 15–16 травня 2013 р. / Хар. нац. економ. ун-т. Х. : ХНЕУ; ХОГОКЗ, 2013. С. 96–101.
7. Дмитренко Т. О. Основи сучасної педагогіки: Соціально-комунікаційний аспект дослідження / Т. О. Дмитренко, К. В. Ярьсько. *Вісник ХДАК: зб. наук. пр.* Вип. 39. Харків: ХДАК, 2013. С. 220–225.
8. Кремень В. Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції : підручн. / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. – К. : Книга, 2005. – 528 с.
9. Карелин А. А. Большая энциклопедия психологических тестов [Электронный ресурс] / А. А. Карелин. Режим доступа : [enciklor_test_1.qxd](#).
10. Лозова В. І. Педагогічний експеримент. Актуальні питання навчання та виховання особистості : зб. наук. ст. / за заг. ред. В. М. Гриньової. Вип. 2. Х. : Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2008. С. 78–95.
11. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української педагогіки. К.: Інститут змісту і методів навчання МО України, 1998. 356 с.
12. Малафіїк, І. В. Дидактика : *навч. посіб.* К. : Кондор, 2005. 400 с.
13. Мартинюк І.В. Національне виховання: теорія і методологія. *Методичний посібник*. К.: І.С.Д.О., 1995. 160 с.
14. Махатма Ганди. Антологія гуманної педагогіки. Составитель. Автор предисловия В.А. Василенко. М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 1998. 224 с.

15. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». 2003. 144 с.
16. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. вип. 61 / *Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України*; редкол.: О. П. Гребельник, Я. Я. Болюбаш, І.А. Шелест та ін. К., 2010. 185с.
17. Мельничук О.С. Історія педагогіки України: Навчальний посібник. Кіровоград, КДПУ ім. В.К. Винниченка, 1998. 169 с.
18. Методика активного обучения и воспитания (Современный поход к гражданському образованию и воспитанию). Ковынева М.В. Ростов-на Дону: Феникс, 2005. 320 с.
19. Мистецтво життєтворчості особистості: Наук.-метод. посібник: У 2 ч. / Ред рада: В.М. Доній, Г.М. Несен Л.В. Сохань, І.Г. Єрмаков та ін. К.: ІЗМН, 1997. Ч.2: Життєтворчий потенціал нової школи. 936 с.
20. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Монографія / За ред. І.А. Зязюна. К.: ВІПОЛ, 2000. 636 с.
21. Невичерпність демократії: Видатні діячі минулого і сучасності про вільне, демократичне суспільство і права людини / Упоряд. О.І. Терех, Я.Г. Оксюта. К.: Укр. письменник, 1994. 174 с.
22. Нітенко О.В. Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор розвитку університету. *Освітологічний дискурс*. 2015. № 2(10). С. 205–216.
23. Оржехівський В. Громадянській освіті – нові технології. *Педагогічна газета*. 1999. №9 (вересень). С. 2.
24. Педагогика: педагогические теории, системы, технологии: *Учеб. для студ. высш. и сред. пед. учеб. заведений*. С.А. Смирнов, И.Б. Котова, Е.Н. Шиянов и др.; Под ред. С.А. Смирнова. 4-е изд., испр. М.: Издательский центр «Академия», 2003, 215 с.
25. Педагогическое мастерство и педагогические технологии. Учебное пособие // Под ред. Л.К. Гребенкиной, Л.А. Бойковой. 3-е изд., испр. и доп., 2000. 256 с.
26. Перспективні освітні технології: *Наук.-метод. посібник*. / За ред. Г. С. Сазоненко. К.: Гопак, 2000. 560 с.
27. Платонов К.К. Структура и развитие личности. М.: Наука, 1986. 256 с.
28. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін. За ред. Н.Г. Ничкало. К.: Вища школа, 2000. 380 с.
29. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця : *моногр.* / Т. О. Дмитренко, К. В. Ярьсько, Т. В. Колбіна й ін. Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2014. 424 с.
30. Рубинштейн С.Л. Проблемы общей психологии. 2-е изд./ Отв. ред. Е. В. Шорохова. М.: Педагогика, 1970. 416с.
31. Сарагоса Ф.М. Завтра всегда поздно [Федеріко Майор Сарагоса]: Пер. с нем. Предисловие Ч. Айтматова. М.: Прогресс, 1989. 320 с.
32. Сисоєва С. Освітні реформи: освітологічний контекст. Теорія і практика управління соціальними системами. 2013. № 3. С. 44–54.
33. Соціолого-педагогічний словник / За ред. В.В. Радула. (Укладачі: С.У. Гончаренко, В.В. Радул, М.М. Дубіна, В.О. Кравцов та ін.). К.: ЕксОБ, 2004. 304 с.
34. Стельмахович М. Г. Виховний ідеал української народної педагогіки / М.Г. Стельмахович. *Початкова школа*. 1998. № 6. С. 1 – 4.
35. Сучасні технології в освіті: Реком. бібліогр. покажч. Ч. 2. Сучасні технології виховання / АПН України. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського; Упоряд.: І.П. Моїсєєва, Л.О. Пономаренко; Наук. консультант і автор вступ. ст. К.І. Чорна; Наук. ред. Т. Ф. Букшина. К., 2006. 196 с.
36. Тараненко І. Громадянська освіта в європейському контексті // *Освіта України*. 16 вересня. 1998. С.8.
37. Щекатунова Г. Моніторинг педагогічних нововведень [Текст] / Г. Щекатунова // *Рідна школа*. 2009. № 4. С. 14–17.
38. Уліщенко Андрій. Розвиток креативних якостей педагога в системі підвищення кваліфікації / А. Уліщенко. *Освіта і управління*. 2009. № 1. С. 126–130. Библиогр.: с. 130.
39. Якобсон П.М. Психологические проблемы мотивации поведения человека. М., 1979. 320 с.

Інформаційні ресурси:

1. Біла книга національної освіти України / Проект Акад. пед. наук України; за ред. В. Г. Кременя. К., 2009. 376 с. URI: <http://www.novi.org.ua/projects/artek/2nd/APN.pdf>.
2. Научно-техническая интеллигенция и национальная идея // Зеркало недели. 22.10. 1999. URI: <http://www.3w.mk.ua/Site3W/00000014.htm>.
3. URI: <http://osvita.ua/>.
4. Горін М.О., Нагаєв В.М. Студентську наукову творчість на новий науковий рівень аграрної науки. /3. 06. 2018/ Агроосвіта. Вища аграрна освіта України. №22. Лютий 2004. URI: [Www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf](http://www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf).
5. Фіцула М.М. Педагогіка. Інтернет-магазин «bookstore.net.ua» URI: <http://bookstore.net.ua/moreinfo.php?Bookid=9>.
6. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем педагогіки. Ua.textreferat. URI: / <http://ua.textreferat.com/referat-12845.html>.
7. Основні напрями досліджень. Академія педагогічних наук України. Академія педагогічних наук України вул. Артема, 52-А, Київ, 04053, Україна URI: <http://www.apsu.org.ua/ua/science/direction/>
8. НАУКОВА РОБОТА . Library.tup. URI: http://library.tup.km.ua/inf_res/bibliogr/hi_sc/2003/nauk.htm.
9. Освіта в Україні : URI: <https://www.education.ua/ua/professions/economist/>.
10. Зенченко Т. Ф. Методичні засади управління системою якості освіти у вищій школі // Професійна освіта: методологія, теорія та технології . 2016. Вип. 4. С. 47-57. URI: http://nbuv.gov.ua/UJRN/profe_2016_4_6
11. Проект постанови Кабінету Міністрів Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URI: <http://osvita.gov.ua/?p=578>.
12. Галько Л. Р. Стратегічні вектори розвитку вищих навчальних закладів України в контексті глобалізаційних викликів сучасного освітнього простору. URL: http://visnykonu.od.ua/journal/2015_20_1_1/08.pdf.
13. Іщенко А.Ю. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України : [аналітична записка] / А.Ю. Іщенко // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс]. URI: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537>.